

papírok	Utolsó árkelet	
	pé z	árú
120. —	120.50	
101.20	101.45	
98.25	98.75	
100.20	101. —	
100.10	100.35	
94. —	94.25	
101.50	102. —	
101.50	102. —	
99.50	100. —	
98.25	98.75	
93.50	94.50	
93.50	94. —	
90.50	91. —	
108.25	108.75	
92.50	93.25	
94. —	94.50	
103.50	104. —	
96.75	97.25	
170. —	171. —	
38.50	39.50	
19. —	20. —	
34. —	34.50	
5.67	5.69	
5.62	5.64	
9.47	9.49	
9.47	9.49	
58.40	58.55	
98. —	98.25	
47.10	47.20	
47.10	47.20	
47.10	47.20	
119.20	119.35	

Gépezeti
szerszámok,
szíjak,
mami-arúk,
karóponyák,
és RAUSCH-nál
szár-ut 12

Legjobb
ROUBLON
papír
szerszámok,
szíjak,
mami-arúk,
karóponyák,
és RAUSCH-nál
szár-ut 12

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.
Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábolj per sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű hirdetések áráról külön megbeszélés szükséges.
Bélyegdíj minden külön bejelölésért 30 kr.
„Nyitólé”-ben megjelenő közlemény minden per sorra 20 kr.
Hirdetők felvételre a kiadó hivatalában, KUTASI I. könyvtárában, valamint ZICHNER MAN H. köz. irodájában is.
Néki nélkül vagy bémmentlenül beküldött kéziratok nem vevetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adnak.

Szalai Károly m. vádló beszéde, a t. eszlári ügyben f. hó 27-én.

Tekintetes törvényszék! Midőn panaszos özvegy Solymossy Jánosné nevében és képviselőben szót emelek, azok, a melyeket a királyi főügyési helyettes ur elmondott, kötelességem tesz, hogy mindenképp előttem tegyem azt, miszerint daczára a tekintetes tszékhez benyújtott kérvényemnek, daczára a magas igazságügyminiszteriumnak beküldött folyamodásomnak, daczára tételes törvényeinknek és törvényes szokásainknak, daczára irányadó legfőbb törvényeski határozatoknak, daczára azon örök igazságnak, hogy a kinek joga van a czélhoz, joga van az eszközökhöz is, sőt daczára, hogy a tilalom magára a panaszos felre ki nem terjesztett: — én még sem élhettem azon joggal e tárgyalás folyamata alatt, amely engem, mint a panaszos fel képviselőjét megilletett volna. Nemán kellett végigveznem, végighallgatnom nyilvánulásait a törvényhozás, sőt ki merem mondani, nagy részben a tisztességet is lábbal tapodó azon czinizmusnak, melynek párját a mai napig sehol sem találtam.

A védelem egy része határozottan az igazsággal homlokegyenest ellenkező állításokkal kívánta tévedésbe hozni, hamis törvényi idézésekkel kívánta megfélemlíteni a tanukat és ha e teremben az igazságszolgáltatás, a jogrend végképp fel nem bomlott, ez csak a tárgyalást vezető elnök ő nagysága példás kitartásának, bámulatos szellemi ruganyosságának és őseihez méltó jellemének volt köszönhető. E néma szerepben kötelességemnek, mert kötelesség is, mely azt parancsolta, hogy az igazság valódi tényállás kiderítéséhez járuljak, csak annyiban felelhettem meg, a mennyiben azokat, a melyekről értesítést nyertem, irásban hol betűvel a tek. törvényszék tudomására hozni igyekeztem.

Ha ez más rendes körülmények között tan a való kiderítést a bizonyítékok helyre állítását illetőleg kevesebb horderővel, fontos sággal bírandott is; nem volt ez így ez alkalommal, midőn a kir. ügyész teendőivel megbízott kir. főügyési helyettes ur oly megfoghatatlan, oly megmagyarázhatatlan, oly érthetetlen s mondjuk ki, oly lehetetlen módon járt el, a mint tapasztaltuk. Scharf Móriczot nem is említve, egyszerű földmivések, a mint így lelkiismeretük arra ösztönözte őket, hogy oly tényekről tegyenek tanúságot, melyek a vád fenntartására, sőt megerősítésére szóltak, órákon át oly páratlan faggatásoknak voltak kitéve, melyhez hasonlóan e legalább negyedszázadot jóval meghaladó gyakorlat alatt soha se tapasztaltam, ellenben néma volt a kir. főügyési helyettes ur oly tanúkkal szemben, kik nyilván hamisan vagy tévesen, a vád ellen vallottak. Még kísérletet se tett arra, hogy a való tények kitűdassanak, hogy a tanu hamis esküvel megóvassék, hogy a per haszontalan komplikációja megakadályoztassék.

Elnök: Figyelmeztetem az ügyvéd urat, hogy tuiságokba ne bocsátkozzék, ne tessék a szenvedélyekre apellálni, hanem maradjon tisztán a törvényesség terén.

Szalay: Igaz! tek. királyi törvényszék, tudom én is azt jól, hogy a törvény szellemében a királyi ügyész nem valóhat, minden áron pert nyerni akar; de e mellett tudom azt is, hogy kötelessége örködni, nehogy a büns törvényes büntetése alól meneküljön; s tudom, hogy mindenképp feletti szent kötelessége az igazságot keresni. Nagyságodnak figyelmeztetést tekintve véve, csak annyit mondok, hogy a tek. törvényszék lesz hivatva annak megítélésére, mennyiben felelt meg kir. főügyési helyettes ur ezen kötelességének. De lehetetlen, hogy elhallgassam azt, miszerint itt mulasztást látok és ha sajnos e mulasztás általában, ugy sajnos különösen ez esetben, midőn az igazságot, a való minden áron kideríteni kellett volna ezen rémes, hajmeresztő ügyben, melyhez hasonlóan, ha a régi korban fel nem tűnt és nem volt oly vérlázító, mint ma, ez onnan ered, mert akkor a kor maga is, vad, pogány, vérengző, babonás volt és nem letezett a kor s esemény közt olyan ellentét, mely ma oly éles, hogy a zsidó kézbe jutott sajtó egy része azon vádjának, hogy Magyarország a babonához, a boszorkányi processu-sokhoz sülyedt vissza, majd nem valószínűséget kölcsonöz, meg van tehát nehezítve állásom akkor, midőn kötelességemhez képest előadandó vagyok az okokat, melyek a vád fenntartására, támogatására szolgálnak. De előfogadom a tek. kir. törvényszék figyelmeztetését. Igenis, nekem is lesz bátorságom a felelősséget magamra vállalni mindazokra nézve, melyeket mondandó lesznek. Ellenséges viszonyok daczára ide állok én, hogy a tekintetes törvény-

széktől elégtételt kérjek a bűnért, a bánkódó anya mérhetetlen keservéért, ha felveszem a keztyűt, melyet a sakter következtében a zsidó szerzetet és kereszténység arcába vágott. Nem teszem elbizakodottan, fegyvertelenül. Fegyverem az iszonyatos való, mely mindent megsemmisítő következetességgel itt áll előttem, fegyverem nekem az örök igazság, mindenhatóság, oltalmam nekem azon hit, hogy a tek. törvényszék és azon bírák, kik a magyar igazságszolgáltatás megközelíthetőségéről oly fényes tanúságot tettek, ez úgy folyamában, most ez utolsó órában bölcsességükkel fogják pótolni az én csekély erőm hiányát.

1882. april elsején, a zsidók husvétja előtti szombati nap délelőttjén, Huri András tiszta-eszlári lakos, földmives neje elküldi a nála alig egy hónap óta szolgálatban lévő Solymosi Esztert, öz. Solymosi Jánosnének gyermekeiért a tiszta-eszlári Ujfaluba, Kohl-mayer boltoshoz, a végett, hogy neki és szomszédjainak festeket hozzon. A gyermek elindul, eler czéljához, majd visszafordul utolsó útjára, mert az Ó- és Ujfalú közt, a zsidó zsinagóga és Lichatman Mór magános telepe közt elnyúló tiszai gáton túl senki sem látja többé. Elveszett, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. — Keresésére indul gazdasszonya, anyja testvérei, a rokonok, résztvevő lelkek: nem találja senki. — Keresés közben ugyanaz nap délután találkozik a megszomorodott anyja Scharf József zsidó egyházszolgával, ki azzal vigasztalja, hogy lám, az ő gyermekkorában szüneten vészett el egy leány Nádason, ráfogták a zsidókra, hogy azok veszítették el. É s ime később megtalálták, igaz hogy halva a retn. az anya nem hallgat e beszédre, keres tovább, de minden fáradsága mindinkább hiába lesz, midőn mind jobban bebizonyul, hogy hiába minden keresés, mert Eszter eltűnését titokzatos, átláthatlan fátyl fedli.

Akkor eszbe jutnak a zsidó egyházszolga önkénytelen, ok nélkül, alkalom nélkül elmondott szavai; gyanút nem tartja magában, hanem fut előjárósághoz, fut szolgabíróhoz, azonban panaszát remélésének, képtelenségnek jelzik. Nem hallgatta meg senki, de igen, meghallgatta az, kinek beláthatlanok az ő utai, a kinek tudta nélkül senkinek haja szála sem görbülhet meg, s a ki számban tartja meg a tövis bokrot is. Az ő szeméi meglátták, hogy merre fut a hü, iparkodó család, a vidám leányka, mint siet vissza, mert tudja, hogy asszonya várakozik reá; az ő szemé meglátta, hogy szölijták be a kést már feió gyilkosok, mézes szavakkal, mily késsziveséssel ment a jósvíjú gyermek a nap fényes világából, az ismert, kedves tavaszodó tájhoz, — melyet látni többé soha sem fog a sötét barlangba. Ő meghalotta a gyermek utolsó sóhaját is, elert az trónja elé; a bálványoknak aldozott keresztény vér a keresztre feszített, feltámadott istenhez kiáltott, s ő felszólaltatta az elrejtező bűnt, hogy elarulja magát, titkos beszéddel, — az ő sújtó keze eszközölte, hogy bizonyosság tegyen az apa bűnére! Scharf Józsefnek alig öt éves fia elmondta gyermekétársainak, hogy: „atysu megfogta a magyar leányt, metsző bácsi pedig megvágta.”

Ez újabb rémhír jön az anyjához, ki kellő helyre folyamodik, a vizsgálat megindul, s Móricz tüzetesen, részletesen isméli a vér-fegyveres iszonyu történetet, melynek hősei nemvetkezve ültek itt, hetek óta kihíva az igazság istenasszonyát, vajjon mereszeli-e rájuk kimondani, hogy könnyűnek találatnak, mikor eszközével felálltak mellettük, hogy elpalástolták a bűnt és a vádból is védő lett, midőn az egész zsidóság azt kiáltja, hogy a vád lehetetlen. De hát lehetetlenség-e ez? Nem, és ezerszer nem! És midőn ide jöttem a tek. kir. törvényszékhez, a kir. főügyési helyettes ur előadás következtében kénytelen vagyok megjegyezni azt, hogy szerintem és úgy hiszem, az egész világ világ felfogása szerint, nem az a babonás, nem az a polgárodást és civilizációt és emberi erést megtagadó, aki, bármely formában nyilvánuljon is a bűn, azt felfedezni akarja, hanem igenis az, aki azon bűnt elköveti.

Megemlítem e tek. kir. törvényszék előtt azt, hogy századokon, mondhatnám, ezredéven keresztül a kereszténység közt fennállott az a gyanu folytonosan, hogy a zsidók vérelláldoznak istenüknek: az orthodox zsidók. Azt fog-nak mondani, hogy hisz a gyanu nem bizonyíték. Aki ezt mondja, teljesen igazat mond; de lehetetlen-e azon számos eset, melyet e tekintetben a történelem följegyzett és mely esetek sorát éppen egy zsidó író, Josefus Flavius nyitja? Lehetetlen-e azon számos eset, midőn a világ különböző országaiban jogervényes

ítélettel lettek a zsidók ily vérvadás folytán elítélve?

Lehetetlen-e, hogy azon számos eset közül csak néhányat említsék: Az 1849-iki nagyszombati eset, melynek következtében a zsidók Nagyszombatból 300 éven át kitiltva voltak? Lehetetlen-e az 1442-iki trienti gyilkosság, melyről Luther Márton is emlékszik? Az 1529-iki Bazinban? az 1764-iki Szatmármegyében elkövetve? Lehetetlen-e az 1832-ben Pinczehelyen elkövetett vérbűn, melynek actái nemcsak Tolnamegye levéltárában mindenki által megtekinthető? Lehetetlen-e a Tamás atyánk és szolgájának lemészárlása Damaskusban 1840-ben, a melyet Cremieux és Monte Fiore az Alliance israelit universelle párisi fővezére, Mehemed altól eszközölttek? Lehetetlen-e csak a mult évben Galicziában letárgyalt Münich Francziska esete, és lehetetlen-e ez, midőn maga az egyik védő ur által szentnek nevezett könyvek, nemcsak lehetők, hanem Isten előtt kedvesnek tartják a verálodozatot, lehetetlen-e, midőn Vital rabbi: „Sefer Hakaltem” című munkájában, mely 1868-ban Jeruzsalembe nyomtatott, világosan az mondatik, hogy azok a valódi bölcsek, a kik a Jehova hatalmát és erejét a „gojim” vérevel táplálják, és lehetetlen-e az, a mi előfordul azon könyvben, amit Soharnek neveznek és mely 1880-ban Przemisiben, Galicziában 270 kiadást ért. A melynek 116. lapján leírja mindazt a rémes históriát, a melyen az áldozatoknak végig keil menni, a pedig mindezekkel összeveti azt, hogy a zsidók istene a szentírás vallásos szavai szerint bosszualló haragos isten, a kit folytonosan bekítenni kell, a ki Saul királyt megfosztotta kiváltásáért, mert bele unván a verontásckba, megiltta a népének a gyilkolást, a ki mindezekkel összeveti azt, hogy az Oroszországban nemrég folyamában lévő zsidóüldözésnek memnyire felkellett ébresztetni az orthodox és csodarábbik vad fanatizmust és babonáját, a ki összeveti azt, hogy a sakter intézmény az örökös mézárásokban és az áldozatok testének eszeveszett vizsgálásában találja az isteni szolgálat teljesítését, a ki összeveti mindezzel azt, hogy mint zsidósága egy pár örült sakter büntette miatt a ki összeveti azt, hogy micsoda eszközöket használtak fel ezen ügy folyamában, a büntény elpalástolására; aki nem feleli azt, hogy még hamis pápai breveket is kurtóltek világga ezen ügy védelmére, és aki mindezekkel szemben még akkor is kétkedik, hallgassa meg, midőn az egyik vádlott Krisztus urunkat eszimatapunkhoz hasonlítja; hallgassa meg micsoda örvöngésbe tör ki Scharf József és kétségbe esik, nem a felett, hogy fia ellene vall, hanem hogy keresztényen lesz: az nem fogja lehetetlennek tartani, sőt valószínűnek, különösen midőn a védelem még nem is azon állápontra helyezkedik indokában, miszerint az egész dolog lehetetlen, nem magát a tárgyi tényálladékok tagadja meg, hanem csak a bizonyítékok elégtelenségére utal.

Elnök: Az ügyvéd ur nagyon eltért a tárgytól; szavai részint vallásfelekezeti elleni gyűlöletet involálnak, részint pedig ritualis gyilkosságot akarnak bizonyítani. Én ugy az előbbi, mint az utóbbit tovább nem engedhetem. (Eljenzés a közönség köréből.) Ha a közönség végig akarja hallgatni a tárgyalást, felkérem, hogy csendesen legyen, mert különben kénytelen leszek a termet kiüritetni.

Szalay: Midőn Nagyságodnak figyelmeztetését kötelessé tisztelettel veszem, kénytelen vagyok megjegyezni azt, mint ezt előadásom összefüggése is meg fogja mutatni, hogy a mit elmondtam, azt elhalgatnom lehetetlen volt. Ha igaz az, tek. törvényszék, hogy az, a mi való zsinu, az tehát bizonyíték, pedig a tek. törvényszéknek bizonyíték kell arra nézve, hogy ítéletet hozhasson, nem ugyan ilyen bizonyíték, a melynek leghűbb kifejezését az egyszeregyben találom, hanem azon bizonyíték, a mely az okot az okozattal, a tettel összefüggésbe hozza, vagyis, mint mondani szokták, hogy a tárgyi és alanyi tényálladékok helyre van állítva, vagyis eleget lehet találni. E tárgyalás folyamában is Scharf József itt a törvényeskedés előtt tett vallomásában a többek közt közbe kiáltott, „hogy történhetett az, hogy a leány elveszett?”

Én meg vagyok győződve, hogy ő ezt a kérdést lelkeből tette, és mindnyájunknak azon gondolatunk volt, én is azt mondom, hogy történhetett az, hogy az leány elveszett legyen? Elvesztett legyen azon a helyen, fényes nappal? Az, hogy az utja melletti kutban beleszedülve veszett volna el, kizárva van már az által is, hogy a kut megvizsgáltatván, üresnek találtatott, másrészt pedig Tapszató Miklós a leányt a kuttól eltávozni, sőt a gáton menni látta, ha tehát a véletlen szerencsétlenség lehetősége kivan zárva, mint ahogy kivan zárva ugy, tek. törvényszék, két lehetőség előtt áll-

lunk, az egyik az, hogy a leány önmagát vesztette el, a másik az, hogy megölték, és a bűntett nyomainak eltűnésére a testet feltalárlatlanul elrejtették. A mi az elsőt illeti, tudjuk azt, hogy ez a mai civilizáció okozta öngyilkossági kór népünkre még nem igen ragadt, és hogy ez esetben az még is megtörténhetett volna, azt egyáltalában semmi sem indokolja.

Szegény volt a lány, az igaz, de a szegénység keserü kenere népünknel nem olyan, hogy az öngyilkosságra kergesse. Vidám volt, egészséges volt, és hatal volt az leány; volt szerető édes anyja, jó gazdasszonya, és az a munka, a mit reá bízta, köztápasztalás szerint, neki csak játék kellett hogy let legyen. Hozzájárult ehhez még az, hogy bizonyosan senki sem fogja azt megfektetni, miért kellett a leánynak, ha ő csakugyan öngyilkossági szándékkal volt, ürügyet keresni arra, hogy épen azon szombati napon mehessen a Tiszához, holott másnap, vasárnap lévén, ezt legkisebb ürügy használatá nélkül könnyen megethette volna.

(Vége köv)

KARCZOLATOK.

(A nagyság átka. — Debreczen városa ügyvéde. — A nagyon nagy segítség.)

Fehér Barna ur, a Grudent helyettesítő pótbíró nagyon népszerűtlen ember lett Nyiregyháza. Özönével faragják felőle a jó és rossz vicceket, a miért filozofia értelmekeket árult el; az igaz, hogy a rossz vicceket akkor sem kerülné el, ha antiszemita volna. Ez esetben persze más oldalról viccelnek.

Ez elcz-özönböl két kövér potyák fogtunk ki találmra. Az első így hangzik: — Nem hiába, hogy kétszín van a Fehér Barna nevében, de ugy is viseli magát!

A másik már kissé erősebb: — Azt hitták a nyiregyháza i törvényszékről, hogy egészen fehér, most látom, hogy barna is van benne!

Ez a nagyság (?) átka!

Funták Sándor védőügyvéd viszi Debreczen város s ügyeit is, hanem azért olyan jezsuita ebben a perben, mintha Kalocsa városa ügyeit viúné. Jól érzi ő, hogy Friedmann, Heumann és Stern Mixamar urának senki sem veszi rossz néven, hogy beállottak hitvédőknek. Mért ne lennének izraelnek is a prószentjei, kiknek a kedveért egy külön „mindszentek napját” ül-jön? De érzi Funták azt is, hogy Eötvösnek már mindenki rossz néve veszi, ha nem a védelmet, akkor az ő minősíthetlen eljárását. Funták pedig nem akarja magát lejárni, mint Eötvös és Szezfert. Elni, megmaradni akar. Ezért viselte magát a védők közül egy-maga a tisztességesen és ezért engedte, hogy antiszemita hirbe keverjék.

Igy aztán a kecske (a „talpaskeske”) is jölkött és a káposzta is megmaradt. Hanem azért azt az „áhitatos tapsot”, a melyről beszédében van szó — azt ő találta ki. Ilyen tapsról az ő beszéde előtt nem volt sejtelmünk. Ilyen „áhitatos tapsokkal” fogadhatták a zsidók az ő áhitatos beszédjét.

A zsidókat — ugy látszik — felmentik Nyiregyháza.

Csak azt szeretném tudni, mit óhajtanának inkább — hogy felmentsék, vagy hogy elítélték? Ha elítélik, vallásuk van elítelve, ha felmentik, társadalmilag vannak elítelve.

Pedig olyan nagyon szépen volt az kiscsinálva! Nyiregyháza elítélik — ezzel ki van elégitve a közvélemény. Budapest felmentik — ez meg a szegény Schwarcz Salamonnak esnek jól.

És az az Eötvös felmeutetné mind a három forumon!

Ugy ne járjanak a zsidók Eötvössel, mint az egyszeri huszár, a ki Istent kérte arra, hogy a lovára segítse s aztán ugy ugrott fel, hogy a ló másik oldalán esett a földre. Fel is foházkodott aztán:

— Segíts még egyszer én Uram Isten, de ne olyan nagyon!

Gill Balázs.

A tiszta-eszlári ügy végtárgyalása.

Nyiregyháza, jul. 27.

A vád- és védbeszéd.

A mai tárgyalás nyolcz óra után nyitott meg... s oly nagy közönség töltötte meg a már kezdetben is fülledt kiállhatatlanul forró levegőjű termet...

E szerencsétlen s e mellett oly vétkes hivatalnok beszéde után szólt fel Szalay Károly a magán vádló.

A vádlott uraknak senki veté szemökre, hogy ők tulajdonképen... bünökök is lehetnének. Egy-egy tanu szenvedélyes kitörését leszámítva válogatott bökökben részesültek...

A Möriz megesketésének elmaradását azzal az állítással fordítja a vádlottak hátrányára, hogy a törvényszék nem akarta Mörizot abba a kényszerűségbe hozni...

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Szép Helén.

— Angol beszély. —

Ugy emlékszem rá, mintha tegnap történt volna. Helén hozzánk visszaérkezett. Már tul voltunk a theázson s a legkisebb fiuk már rég aludni mentek volt; apa ott ült a nagy székben...

keresztény zászlót es hívja Jezus Krisztus nevét szemben a vád alatt álló sakter zsidókkal és így fejezi be beszédjét: »Kérlek benneteket bírák, ítéljétek!...«

A közönség Szalay beszédét ünneplés csendben hallgatta meg s a hatásmora hangzott a befejezés után; a folyosón megjelentek. Milyen hatással volt a vádlottakra? Azt leírni nem lehet, de látni kell.

Es a védőügyvédek arcáról, kik kezdetben közbeküldésekkel zavarták a nagy szónokot, egymástán tünt el a gunyosoly. Jellemző ezen az utcán ellesett párbeszéd: Stern Miksa: Jó hogy nem beszélhetett!

E ötvös Károly: Az nagyon hátrányos lett volna!

Igy is nagyon »hátrányos« volt a jól fizetett védőkre nézve egy nagy tehetségű fiatal, ki az igazságot egy fillér jutalom nélkül óriási aldozatok mellett lépett a küzdőterre.

Tisz clet Szalay Karolyk. Beszédét máshelyen közöljük.

Tizenkét óra előtt 10 percczel Schwarz Salamon védője, Funták Sándor kezdi meg védbeszédét Ismerli azon a szemita lapokból ősmert állítást, hogy milyen »szegény« és »képtelenség« a zsidók ellen emelt várvád, bár mindenki elhitte, még a miveltebb osztályhoz tartozók közül is.

A vádhatóság — végzi Funták — a vád elejtésével csak az ország reputációját igyekezett a külföld előtt megmenteni s kéri védenéz felmenteni. Schwarz Salamon, védője beszédjét sirva, a közönség pedig meglehetősen türellemmel hallgatta végig; hatása nem volt, mert az értelmes hangot ellensúlyozták Funták ismeretes antiszemita izu gunyolódásai.

Külföldi hírek. Vérengzés. A vad törzsek közt hadakozás folyik. Csetevay sokat emlegetett királyt is megölték feleségeivel és vezéreivel együtt.

Amikor meg neje és gyermeke látogattak meg, teljesen össze volt törve és sirva mondá nekik:

ó nemsokára férjhez fog menni, s hogy jéjese igen kiváló egyéniség; s épen a felett tündömlő t a hosszú, szürke harisnya szemei közbén, hogy vajjon Lady Helen Brovon, Lady Brovon vagy Lady John Brovon lesz új neve, mikor kocsiözgés útjotte meg fültemet, a mint a kavicsas uton felkanyarodott a lelkes laknak, s csakhamar hallottuk, mint veri egy szilárd kéz a kapukopogtatót.

— Jóságos Isten, szolt apa, a mint fel-emelkedett s megdörzsölte szemét, mert egy kisse el talált szenderedni. Ilyen órában nem jöhét látogatni?

— Na ma este már nem Mary a hetes, neked kell kapni nyitni, Gracie! szolt anyám s nagy sietve göngyölte össze a harisnyát s az asztal alá vetette kosarastól.

En végig simítottam kőtenyemet, feligazszerény ócska hajlekunkban s aztán kinyitottam a kaput. A küszöbön a hulló hóban egy nőalak állt, junói magas termet, de oly bájos hajlekony, mint egy szomorúfűz; finom arcát majdnem büszkének mondhatták volna, pedig oly seilid volt.

— Kösönöm. Hozza be kérem a pakkokat! Ez utóbbi szavak a gömbölyű kocsihoz voltak intézve. S helén ismét köztünk volt.

— Legyetek nyugodtak! a börtön sötétsége eloszlik és az igazság örök világossága kiderül!

Mikor Funták ebből azt következteti, hogy a ki így szol övéhez, ez gyilkosságot sohasem követhetett el, — a közönség köréből felkiáltások hangzanak: »Hát Solymosiné? — Ezután attér a pernek két leginkább kimagasló alakjára: Solymosi Jánosnéra, a kinek szive hosszuval van elteleve gyermeke vélt megölői ellen, és Scharf Józsefre, a kit gyermeke üldöz gyilkossági váddal. De a Nemezt — ugymond — nem Scharf Möriz képviseli, a ki elárl, hanem Solymosi Zsófi, a ki a vádlottakat felmentő világosságról tesz tanuságot.

Igy folytatja: Möriznek egyetlen egy vallomása sem igaz. Egyik tanu azt mondja, hogy két zsidót látott a gyilkosság idejében a templomajtóban állni. Mikképp nézhetett tehát Möriz a kuleslyukon? Es ha látta a verengzést, hogyan nézhetett azt nyugodtan? Elmehetett e onnan nyugodt közönnnyel? Hogy akkor Eszter nem lehetett ott, azt Solymosi Zsófi bizonyítja, aki mint nénye, a leghitelesebb és a legjobb bizonyítékot nyújtó tanu Möriz az első kihallgatásról nem tud semmit.

Ekkor a csendbiztosnak és Péczelynek kerül keze alá, és kivall mindent; nem kutatja, hogy miként támadt e vallomás azonban anyai bizonyos, hogy ez a vallomás, törvényszerűen s mint ilyen, tekintetbe nem jöhét, amint — szerinte — azt a törvényszéknek az a határozata igazolja, a mely-lével Mörizot esküre nem bocsátotta. Beszéde folyamán figyelmezteti a magánvádló képviselőjét, hogy amint Buxbaumot vádolja Krisztus szerelmezésével, gondolja meg, hogy ő maga viszont az izraeliták isteneré azt állította, hogy az követelte a verengzést. Igy tehát a magánvádló tulajdonképp kezét fog Buxbaummal.

A vád képtelensége — mondja Funták — abból is kitünik, hogy a sakterek egymás előtt teljesen ismeretlenek voltak. Miként mertek volna először találkozo emberek a gyilkosságot elkövetni? Honnan tudták, hogy Eszter éppen a boltba ment? Honnan tudták, hogy arra fog jönni, éppen 11 órakor, a mikor összejöttek, hogy a lányt megvárják? — Hiszen mindezt csak Hurinétől tudhatták volna meg, — a ki Esztert elküldte!

A magánvádló képviselője erre a körülményre fordíthatna volna eles logikáját. Erről az oldalról kellett volna neki az emberiség nevében Solymosiné sajo sebeire irt csöppögtetni.

A vádhatóság — végzi Funták — a vád elejtésével csak az ország reputációját igyekezett a külföld előtt megmenteni s kéri védenéz felmenteni.

Schwarz Salamon, védője beszédjét sirva, a közönség pedig meglehetősen türellemmel hallgatta végig; hatása nem volt, mert az értelmes hangot ellensúlyozták Funták ismeretes antiszemita izu gunyolódásai.

Külföldi hírek. Vérengzés. A vad törzsek közt hadakozás folyik. Csetevay sokat emlegetett királyt is megölték feleségeivel és vezéreivel együtt. Usibenu törzsfőnök csapatai a zulu földön előre nyomulnak. — A z i r e k r e m é n y e i. A legközelebb fölmerült angol-francia vizsaly vérmes reményeket keltett az ir nép minden rétegében. Az irek a legfellelegzőbb várakozásokat fuzik az angol-francia háboruhoz, melyet — mivel óhajtnák — kikerülhetetlennek tartanak. Ilyen háboru pedig meghozná az ireknek a szabadságot és a bosszualást. — G a s t e i n b ö l j e l e n t i k, h o g y K a l i n o k y g r ó f csütörtön délelött kiseret nélkül érkezett oda és 1 órakor audientiára ment Vilmos császárhoz. Az audientia után, mely fél óráig tartott, haza ment Kálnoky gróf és fogadta Schaffer washingtoni követet és Bulow községtauácsost, a kik egy óra hosszat voltak nála, végre Thun helytartót és Tóth Vilmost, a közös főszám-szék elnökét. — A z o r o s z k o r m á n y megittotta az istentiszteletet a szerb szerzetesek moszkvai zárójában, amiatt, mert a szerzetesek a rendes istentisztelet alkalmával a szerbiai új metropolita nevet is említették imájukban. A szerb kormány állítólag tiltakozott ez eljárás ellen.

oly kevéssé érezhettem magam testvérenek, mint a mily kevéssé tarthatja testvérenek a galamb a fehér hattyut. Helén meg apámmal is magasabb volt, hangja kedves tisztán cseuggett, ruhája olyanak tetszett előttem, mintha királynői öltözék volna.

— Ugy e Helén, ezuttal hosszabb ideig maradsz nálunk? kérdé apa, s mélyen érző, büszke tekintetet vetett gyermekére.

— Igen, édes apám, itt maradok sokáig. Felemelte kezét, a mig ezt mondta, s oly enyelgő, pártfogó módon fogta meg apa kezét mint egy szép fiatal Junóhoz illik, ki kopottas kulsejű, szürke haju, meggörnyedt öreg apjafolytatá Helén — nem is tudom, vajjon nem azért jöttem-e köztetek, hogy végleg itt maradjak.

— Végleg? — Igen. De azért ne mond édes apám, hogy ez fájt neked, ne mondjátok, hogy így fordult, épen azzal a felkövetelő, felkérő kedveskedéssel. »Bácsi és néni már jól laktak velem, tehát hazaköltötek.«

— De hiszen mi ugy hallottuk, hogy édes lányom, te nagyon boldog vagy náluk, s nem egy baronethez, felelt anyám kisse aggódó hangon.

— Igen, a bácsi azt határozta volt, de én másképp határoztam. Ő tehát szépen fel-

— Belföldi hírek. Uj törvényjalkedelmi miniszter is több törvényjavaslatot fog országgyűlés atolsó ülésszaka elébe terjeszteni. — A z 1885-iki o r s z. k i á l l i t á s építési szakkbizottsága Matlekovits Sándor államtitkár elnöklété alatt ülést tartott, melyben a kiállítási épület terveire pályázat nyitattik, melyben külföldiek is részt vehetnek. A m e t c z i k k a j ö v ő, a z 1884. é s e l s ő n a p j á n m i n d e n részében életbe lépven, a megyéknek most már állandóan megállapított javadalmazásáról ezen-dalmazási összeg egyszerűen az általános költ-p a r a u c s n a k n e m e n g e d e l m e s k e d ő k a t o m i n i s z t e r, t ö r v é n y j a v a s l a t o t k é s z i t e t t, — m e l y k á n a k m u n k a p r o g r a m m á b a f e l v e t e t t. — A z i z r. a n y a k ö r ü l t e t e z e s t e r g y a b a n c z é b a v e t t s z a b á l y r e n d e l e t i i n t e z e k e d é s m á r s z ö v e g e z t e t t e t s a k ö z l e e b b a t ö b b i e r d e k e l t m i n i s t e r t u m m a l, n e t a l a n j e s z r e v e t e l e k m e g t e r h e t e s e v e g e t t k ö z l ö t t e t i k, s e z e k v á l a s z á n a k b e e r k e z t e u t á n a z a k o z b a k ö z l ö t t m e g j e g y e z e s k f i g y e l m b e v e t e l e v a s z a b á l y r e n d e l e t v e g e s l e g e s s z ö v e g z e s e m e g f o g a l l a p i t a t t i. — A k o r m á n y t á v o l l e v ő t n g j a i a j ö v ő h e t f o l y a m á n t e r n e k v i s z s z a a f ő v á r o s b a, h o g y a t ö b b e k k ö z t a j ö v ő é v i k ö l t s e g v e t e s i e l ő i r á n y z a t t á r g y a l á s t m e g k e z d j e k. T i s z a K a l m a n m i n i s t e r e l n ö k f. h o 2 9 é n, S z a p á r y G y u l a g r ó f p e n z ű g y m i n i s t e r 3 1 - é n e r k e z i k m e g s a m i n i s t e r t a u a c s i ú l e s e k a j ö v ő h ó e l s ő n a p j a n v e s z i k k e z d e t k e t e t.

— A kholera. Kairóból írják. A khedi-
vének a ragály által meglátogatott város-
gyedek fertőzötlenítése tárgyában kiadott ren-
delete fogantatásának nincs meg a remélt
eredménye, mert későn fogtak hozzá. Ezen-
kívül az a szomorú valóság is bebizonyult,
hogy Kairóban nincs elég orvos. Ennek követ-
keztében elhatározták, hogy oly vidéki város-
kórház, hol a kormány orvosai vannak, ezeket
Kairóba hívják. Igy ide fogják hívni a francia
főorvost s a görög orvost Damietteből, egyet
Port-Saidból, egyet Suezből és egyet Daman-
hurból. A város területének roppant kiterje-
désénél fogva a ragály lokalizálására egyelőre
gondolni sem lehet. A halandóság tegnap nem
mutatott oly jelentékeny emelkedést, mint
eddig. Összesen csak 14 emberrel haltak meg
többben, mint tegnapelőtt s így nincs kizárva a
remény, hogy a Nilus rohamos áradása mellett
a járvány pusztítása csökkenni fog a Kairóval
határos községek, nevezetesen Ghisch és Turrah,
még rosszabb helyzetben vannak, mint maga
Kairo, mert ezekbe a helységekbe nem lehet
állandó orvosokat küldeni. Itt az orvosok nap-
ponként váltakoznak egy-egy orvos csak egy-
két órára van egy helységbe rendelve, aztán
vissza kell neki térnie Kairóba, hol igen nagy
és kinos feladat vár az orvosokra. Turrahban
tegnapelőtt ép öten betegedtek meg, de álla-
potuk az orvosok állítása szerint nem veszélyes.
A Sahara pusztára menekült kairói lakosok
számára, kik nagy esélyt szenvednek, a kor-
mány kötségén, a Niluson tizenkét bárkán
élelmi szereket szállítottak, ugyan ezt tettek
a Suez környékén fekvő Abbassia pusztára
kitélepített városi lakosokkal szemben, kiknek
kocsin hordták az élelmi szereket.

— Meghívás. Hajdumegye 1883-ik évi
augusztus hó 4-ik napján, délelött 9 órakor
Debreczenben tartandó rendkívüli közgyűlé-
s. Debreczen, 1883. jul. 27. Kálmán György,
főjegyző, mint alispán helyettesen Tárgyak:
1. Az alispán hivatalnak halálózás általi meg-
üresedése folytán szükséges intézkedés. 2. 4494.
4741. 4565. 6151. törvényekkel kihirdetése.
3. 6249. Belügyminiszteri körrendelet a me-
gyei bizottság újra alakítása iránt és esetleg.
4. h-böszörményi 1882 évi gyámpénztári
méglegre vonatkozó számvevői jelentés. 5.

— A debreczeni hírek. A jövő augusztusban Párisba rendezendő közl számosan zürichi kiállítás megnyezett vasutak egész Genfi körülföldök közl kirándulni közl felhasználni, hogy Turinba is zánk legu Lajost me s az egész ut képező kirándu már többen jele azok kik K o jából a kirándul

h-nánási 18
vevői jelent

* Lap
vén Nyiregy
ujra dívelte
tos és kime
közölték.

* Kere
nap vasárna
különgyors
kereskedő if
jön család
reskedőknel
kereskedők
retnek, hog
mint a társ
venni szive
tettel a biz
lyett a »Bi
tartatni, mi
vevő helyg
változtatás
nyári mulat
r a m: 1)
beli kereske
Kivonulás a
órákor a ve
ton. Fogad
11 1/2 óráko
»A r a n y
4) Az érte
ifjusági egy
vendég elnö
ebéd az »
után a váro
kirándulás
t a n c z m u
fogadó nagy
degek nagy
krjával válh
és Jánosy
A kereskedő
tagok is sziv

* Veszi
pánjának tem
vége tegnap
lent a temeté
tisztviselői S
jelen volt S
polgármester,
L a k y Lajos
vasz. elnök s
da énekelte
s templomba
dor szoboszló
beszédet. A
metőbe kísért
szörményi lel
fenkölt szel
m á n G. ö r g y
bucsbeszédet
átadattak a
Béke lengjen

* Az em
sek, daczara
nyilt kereme
konai« kertbe
bezárt; mert
is, hogy a
gyelmenen eg
vont drótköte
tisztátalansá
Alig pótoltat
nai« szoborrol
ten a számok
tanuló ujra ki
emlékse melle
emlékek rong
birságot szab
szülők, s átal
sák be gyerme
nemes iránti
sonló visszael
ságának is te
julus 28. Az
ben, Tóth Ant

* Gyászj
jük kedves jó
wenberg Fán
27-én, életén
évében történt
dettnek hült t
órákor fognak
hátzól az izr
tetni. Mely ve
rokonait s jó
Debreczen, 18
Löwenberg J
zefa. szülek. V
berger Julia a
nevében.

* A debre
nál. A jövő au
Párisba rendez
közül számosan
zürichi kiállítás
nyenyezett vasut
kel egész Genfi
körülföldök közl
felhasználni, hog
Turinba is zánk
legu Lajost me
s az egész ut
képező kirándu
már többen jele
azok kik K o
jából a kirándul

h-nánási 1881. évi melege vonatkozó szám-
vevői jelentés.

Helyi hírek.

* Lapunk szerkesztője tegnap megérkez-
tén Nyiregyháza felől, a lap közvetlen vezetését
újra átvette. A t. eszlári ügyről ezentúl is pon-
tos és kimerítő tudósításokat és táviratokat
küldünk.

* Kereskedő vendégek a fővárosból. Hol-
nap vasárnap, f. hó 29-én d. e. 10 1/2 órakor
különgyorsvonaton városunk baleszárulófővárosi
kereskedő ifjúságával több fővárosi kereskedő is
jön családostól, mely családok a helybeli ke-
reskedőkkel lesznek elszállásolva. A helybeli
kereskedők és a fiatalok e helyen is felké-
retnek, hogy egy vasutnál a fogadtatáson,
mint a társas ebéden és táncmulatságon részt
vevni szívesek legyenek. A táncmulatságon tekin-
tetlenül a bizonytalan időjárásra, a népkert be-
helyett a „Bika” fogadó nagytérében fog meg-
tartatni, mindazáltal kéri a tisztelt részt-
vevő hölgyközönség, tekintettel a késői hely-
változtatásra: a táncmulatságon egyszerű
nyári mulatsági öltözékben megjelenni. Pro-
gram: 1) D. e. 9 órakor gyülekezés a hely-
beli kereskedő ifjúság egyesületi helyiségében.
Kivonulás a vasuti indóházhoz. 2) D. e. 10 1/2
órákor a vendégek érkezése külön gyorsvonat-
on. Fogadtatás, elszállásolás. 3) Délután
11 1/2 órákor közös értekezlet az
„Aranybika” fogadó dísztermében. —
4) Az értekezlet után a helybeli kereskedő
ifjúsági egyesület választmánya tisztelő-
sége a vendég elnökkel. 5) D. u. 2 órakor társas
ebéd az „Aranybika” fogadóban. 6) Ebéd
után a város nevezetességeinek megtekintése;
kirándulás a nagyerdőre. 7) Este 8 órakor
táncmulatság az „Aranybika”
fogadó nagytérében. 8) Éjtel 1 órakor a ven-
dégek nagytérében. Ebédjegyek 1 forint 60
krjával válthatók Zádor Lajos, Vágó Andor
és Jánosy József és Társa urak üzletében.
A kereskedő osztályhoz tartozó nem egyet-
len tagok is szívesen látattak. A rendezőség.

* Veszprémi Gáspár Hajdumegye alis-
pánjának temetése nagy részét mellettem
vége tegnapelőtt II. Bözörményben. Megje-
lent a temetésen a megyének csaknem egész
tisztviselői kara; Debreczen városa részéről
jelen volt Simonffy Imre kir. tanácsos
polgármester, Boczkó Soma t. főjegyző,
Laky Lajos tanácsnok Beke Mihály ár-
vasz. elnök stb. A háznál a debreczeni dalár-
da énekelte egy gyászdal, mely után a holttest
a templomba vitetett, hol Zsigmond Sándor
szoboszlói ref. lelkész tartott megható
beszédet. A nagyszámú közönség ezután a te-
metőbe kísérte ki az elhunytat, hol előbb bö-
szörményi lelkész Bakóczy János mondott
fenköltszemmel gyászbeszédet, majd Kál-
mán György megyei főjegyző tartott rövid
bucsubeszédet, s ezzel a dalárda éneke után
átadták a hamvak az örök nyugalomnak.
Béke lengjen az elhunyt porai felett.

* Az emlékkertben elköveztetett visszaé-
lek, dacára e tárgyban időről-időre ismételt
nyílt kérdelmeknek, folyton tartanak. — „Csok-
konai” kertben a kapukat éjre nem lehet
bezárni; mert azokat, sőt magát a vasrácsot
is, hogy a kertet megkerülni ne keljen, fi-
gyelmelen egyének bedöntik; a kert körül
vont drótkötelet elszakatják, és mindenféle
tisztatlanságot, rendtelenséget idéznek elő.
Alig pótolhattak ki nagy költséggel a „Csok-
konai” szoborlót kiszeggett évszámok; e hé-
ten a számok közti vonalat egy elemi iskolai
tanuló újra kifeszítette, s elvitte. Ennek meg-
emléke mellett hogy az 1879: XL. tiz: mu-
emlékek rongálásáért 3 napi elzárást és pénz-
büntetést szab ki. — Igen nagyon kéretnek a
szülők, s általában a város lakosai, hogy ulti-
sák be gyermekeikbe, cserelkeikbe a szép és
nemes iránti fogakonyaságot, s ne engedjék ha-
sonló visszaélések által magának a város lakos-
ágának is tekintélyét csorbítani. Debreczen,
július 28. Az emlékkert társulat képviselő-
ben, Tóth Antal.

* Gyászjelentés. Bánatos szívvel jelent-
jük kedves jó nõm Vajda Antalné, szül. Lő-
wenberg Fanni házasság szünetes után, f. hó
27-én, életének 26-ik, boldog házassága első
évében történt gyászok kimutatt. A kiszene-
detnek hült tetemei f. hó 29-én d. e. 10
órákor fognak a Battyányi-utczai 2158. számú
háztól az izz sirtkerbe örök nyugalomra té-
tetni. Mely végtesítésségétre az elhunytnak
rokonait s jó ismerőseit tiszteltetlennel meghívjuk.
Debreczen, 1883. július 28. Vajda Antal, férje.
Lőwenberg Jakab és neje, sz. Teitelbaum Jo-
zsef, szülék. Weisz Ignác és neje, szül. Schön-
berger Julia a férj szülei és számos rokonság
nevében.

* A debreczeni kirándulók — Kossuth-
nál. A jövő augusztus hó 25-én Debreczentről
Párisba rendezendő kirándulásban résztvevők
közül számosan fognak átmenni Schweitza-ba
a zürichi kiállítás megtekintésére 50% kedvez-
ményezett vasuti menetjegyek mellett, melyek-
kel egész Genfig lehet utazni. Ez alkalmat a
kirándulók közül többen arra szándékoznak
felhasználni, hogy az ide már nagyon közel eső
Turinba is átjáruljanak, s ha-
zánk legnagyobb fiát Kossuth
Lajost meglátogassák. E külön,
s az egész utazásnak bizonyára fénypontját
képező kirándulásban való részvételre eddig
már többen jelentkeztek, s felhivatnak mind-
azok kik Kossuth meglátogatása cél-
jából a kirándulásba csatlakozni kívánnak, e

szándékukat mielőbb jelentsek be a párisi ki-
rándulást rendező társaságnak Debreczenben, a
célból, hogy a Turinba átjárulók teljes szá-
ma felől idejekorán tájékozva legyen. A kirán-
dulást rendező társaság nagyháznakát Helfy
orsz. képviselő útján fogja a látogatás fel-
l. értesíteni. A párisi kirándulásra jelentkezések
még folyvást elfogadottnak; részletes pro-
grammal s ez utazásra vonatkozólag felvilágosí-
tással készséggel szolgál a párisi kirándulást
rendező társaság Debreczenben.

* A „komisz kenyér”. Ezzel a legke-
vesebbé sem hízoló titullussal tisztelik meg a
magyar bakák azt az igen sokszor kenyérnek
csak csufolt gyanus „gyurmát”, a mit külön-
ben magyarosabban „prófut”-nak is hi a ba-
kancsok világ. Ezzel a rendkívül fontos hada-
szati eszközzel — mert tulajdonképpen ezzel
nyerik és veszik a csatákat — nagy dolog fog
történni. A nagyméltóságú „krixminiszter”
ugyanis beleuván már a kabátgombok és bak-
kancslik örökös reformjába, ezen nagyfon-
toságu kérdések után végre időt vett magán-
nak, hogy olyan haszontalan tárggyal is fog-
lalozzék mint a katonák mindennapi kenyere.
Ez után ugyanis megajátják a „prófutot”. Ki-
serletül kétféle kenyeret készítenek s azután
valószínűleg összehívják egy prófut-bizottsá-
got, mely hosszú, kenyeres értekezlet után
elfogja dönteni, hogy melyik fajta prófutól
hal meg levesebb baka s azt a fajtát talán
aztán általánosítani fogják.

* Az Iparos kör helyisége a czeplédu-
tczai Fried-ház emeletén lesz. Az új kör he-
lyiségének berendezése a kellő intézkedések
már megtétek.

* A látványt vasut ügye, mint azt la-
pukunk multkori számában írtuk, nagyon előre-
haladt; a vállalkozóval a szerződés meg nem
iratott ugyan alá a város részéről, az „István”
gőzmalommal azonban teljes egészégre jutott
már a vállalkozó. A Tramway a vasutól
kezdve, a piac közepén fog végig vonulni s
a péterfia-utczán keresztül ki a nagyerdőre.
A vasutnak egy szárnya a gőzmalom telepé-
hez, a másik pedig a téglagyárhoz fog ve-
zetni. A kocskik a legújabb szerkezetek s a
közönség különös kényelmére lesznek beren-
dezve.

* Házasságok. A mult hét folyamán csak
igen kevesen esküdtek egymásnak örök hűsé-
get; mindössze a ref. vallásuk közül Tar-
csay Lajos Kocsai Juliánával, továbbá
Borsai József Hentes Zsuzsannával lé-
tek házassági frigyre. A kath. és izraelita
vallásuknál e héten nem történt esküvő.

* Borzasztó gyilkosság fl-ől értesítik
lapunkat biharmegyei Szalacs közönségtől.
Mult héten ugyanis nevezett községben több
paraszt kihajtott a jószágot éjszakai legelőre,
s a következő nap reggelen a jószágőrök
egyike meggyilkolva találtott. Az érmihá-
falvai csendőrség értesítetvén az esetről, nyo-
mozni kezdte a gyilkosokat, s csakugyan kide-
ritette, hogy az illetőt a vele együtt kint volt
két társ gyilkolta meg iszoayo módon, a meny-
nyiben fejet egészen a felsmerhetlenségig
szétverték. Az elfogottak kezdetben tagadták,
később azonban bevallották iszonyatos tet-
őket, de azzal mentegetőztek, hogy gazdajók
ösztönte őket a gyilkosság elkövetésére. Ki-
hallgatván a gazda, tagadta, mintha ő ki-
sítottta volna cselekedet az iszonyatos gyilkos-
ságra, mindössze csak annyit mondott, hogy:
„huzzatok végig rajta.” Az ügyben a törvény-
szeki vizsgálat folyik.

* Küldöttek a vándorgyűlésre. A debre-
czeni iparos ifjúság önképző és betegsegélyző
egylete tegnapelőtt tartott választmányi ülése-
ben, a f. évben B-Gyulán tartandó Vik orsz.
iparos ifjúsági vándorgyűlésre és munkakiállítá-
sra küldendő képviselőikül következők tagjai
választotta meg: Serly Ede elnök, Dr.
Nagy Gábor titkár, Nádassy Soma egye-
leti gazda, Kiss József Ferenc egyet-
legző és Varga József választmányi tag.

* Öngyilkosság. Helybeli lakos Mol-
nár Zsuzsanna tegnapelőtt, azalatt, míg
ferje a háztól távol volt, gyufaoldattal meg-
mérgezte magát s még az nap meghalt. Ö-
ngyilkosságának oka ismeretlen.

* A sajtógyászok figyelmébe. A hortó-
bágyi sajtószövetkezet, ma bocsátotta
forgalomba az idei sajtóit. Ezen sajtókja tava-
lyitól teljesen eltérő módon készültek s az
egyik fajta hortóbágyi juhsajt, a másik; „Hor-
tóbágyi Mont’or sajt” nev alatt árulatik. Aruk
holgymként 70 kr. kaphatók Rickl József ur
fúszkereskedésében.

* Szíves kezelem! A nagy-ujtuczai 1697.
sorszámú ház ablakáról a héten valami tiszt-
ességet nem ismerő egyén elvitt egy fehérre
festett zsalkatért, s azt bizonyára valahol le-
tette. A ki erről valamit tud, kéri, hogy
azt vagy a fentnevezett sz. háztulajdonosnál,
vagy a kapitányi hivatalnál bejelenteni szíves-
kedjék, s ezért jutalmat is fog kapni.

* Áttérés. Kisújszállásról írják nekünk:
Ritka vallási szertartás színhelye volt tem-
plomunk e f. hó 21-ik napján, ritka eset any-
nyira, hogy a régibb korból sem emlékezem s
tudomásomra sem jutott, hogy Mózes hitü ha-
zánkba a református vallásra tért volna által.
És most megtörtént, — azonban tudomás nél-
kül fordulhatott elő így eset. — Az áttérő volt
Singer Gizella, a helybeli postahivatalnál ga-
kornok. Miután vallásunk hitágazatait megta-
nulta, elhatározta magát egyházunkba avat-
tatni a kereszttség által. E vallási egyszerű
szertartás július 21-én temet vége nyilvánó-
san a templomban az istenitisztelet elvégzése
után. Illyes Bálint, szép tolláról, szilárd jelle-
méről ismert lelkészünk vezette a szent tisz-
tet, gyönyörű, megható beszédet tartván a ke-
resztelést előzőleg a keresztény önzetlen sze-

retéről és a szeretetnek a jó cselekedetekben
nyilvánulásáról. Megható érzelemtől ragyogott
a beszéd, melegeit az, mint a lövellő nap
fény, az éditő és elevenítő napugár. Szomb-
ati nap volt, ha vasárnap történend a szer-
tartás, templomunk tere aligha lett volna ele-
gendő a nézők és hallgatók számára. Hatott a
beszéd a népre, de legfőképp átvilanyozta az
áttérő szívet forró könyezésg. Keresztül-
 voltak Keszti Hajdu Lajos és nõje Simai Mező
Lidia. — Ugyanez alkalommal 3 kised is
kereszteltetett, Pál, Lajos, Eszter. — Legyen
a megkeresztelt hű leánya, munkás és jöltevő
tagja egyházunknak, mely õtet keblebe fogadta.
K. H. Hajdu Lajos.

* A sertesbiztosító részvénytársulat holnap
délután a városba nagytanácstermében gyű-
lést fog tartani.
* Megfejtés. Mult szombaton közölt szám-
rejtvényünket megfejtették: Geldman Juliska,
Silberman Eszti, Püspöki Lajosné, Biok Zoltán,
Kepecs Jenő. A rejtvény értelme:
„Isten áldd meg a magyart,
Jó kedvel, búséggel.”
A jutalmul kitűzött könyvet Budaházy
István ur nyerte el.

Hazánk s a külföld.

— Egy híres uszó halála. Webb kapitány,
a világ első uszója, ki a Niagara folyam
sodrát a vizesés alatt 10,000 dolláros fogadás-
ból átakarta uszni, a folyamba fullt 100,000
ember szemelátára. Az el-m, melyet erõs kar-
jával legyõzni remélt, megsemmisítette a vak-
merõ embert. Az eszme, a Niagara folyam
sodrát átuszni, csak beteges agyban születhe-
tett meg s csodálni és sajnálni lehet, hogy
Amerika excentricus sportsmanei közt akadt
olyan, ki ilyen fogadást javasolhatott. A Ni-
agara-eresz minden vízi útazó réme, szétmor-
szoló erejével megõrli a fát és a vasat s csak
egyetlen egy hajó dicsekedhetik azzal, hogy a
folyam örvénylõ sodrából megmenekülhetett, a
„Maid of Mist”, 1861-ben. A Niagara-folyam
összekötõ folyamot képez az Erie és Ontario
tavak közt. A folyam a maga kanyarulataival
52 kilométert fut be. A „Kecskevizet” által
a Niagara két ágra szakad. A nyugati ág ké-
pezi a nagy vizesést, a patkó-vizesést. A víz
moraia itt oly iszonyu, hogy nyolcz mértföld-
nyire hallatszik s a vizesés közelében örök-
sen remeg a föld. A víz ma. asz szikafalról
esik alá a melybe s az örvénybõl felszálló taj-
tékfõhõ mértföldnyire látszik. Ez a színhelye
azon szerencsétlenségnek, mely Webb kapi-
tányt utolérte. A kapitány egideig jól uszott,
de mikor a 40 méter mély örvénybe
jutott, elveszett. Óriási erőfeszítéssel dolgo-
zott, de ereje lassankint kimerült s õ kétség-
beesésében elhagyta magát, odaveszett.
Matheid Webb kapitány közepmagaságu, ja-
vakorabeli, rendkívül izmos ember volt, a ki
10—15 óráig is el volt a tengerben. A calaisi
csatornát is 10 óra alatt uszta át.

— A Kárpát-egyesület közgyűlése és ki-
rándulása. (Eredeti tudósítás.) A magyar Kárpát-
egylet keleti Kárpátok osztályának van szerencseje
tagjait és barátjait a folyó évi augusztus hó 19-én
Munkácsra tartandó közgyűlésre és az azzal egy-
bekötött helyi kiállításra, valamint kirándulá-
sokra részletekkel és barátsággal meghívni.
Program ma: Augusztus 18-án. Megérke-
zés Munkácsra a következő vonatokkal: del-
ben 11 óra 39 perczkor; délután 6 óra 8
perczkor; és éjtel 12 óra 32 perczkor. Ismer-
kedési estély a „Csilag” vendéglőben vagy az
új fürdőben. Augusztus 19-én. Délután 9 óra-
kor közgyűlés a következő napirenddel: 1) az
osztály működéséről szóló évi jelentés felol-
vasása; 2) a pénztár állomány kimutatása és
az átvizsgált pénztár-kimutatás előterjesz-
tése; 3) a következő évi közgyűlés helyének
megválasztása; 4) a legközelebbi évben törté-
nendõ építkezések feletti határozathozatal; 5)
a működés és bizottsmányi tagok megválasztása;
6) a keleti Kárpátokban levő fürdők és ás-
ványvíz-források állapota felett való értekezés
eszközök felől; 7) a keleti Kárpátok házi-
párának állapota és az ahoz meglevő iskolák fe-
lőli értekezés; 8) Leoczy Tivadar ur elő-
adása a Munkács környékén történelmi ása-
tások felől. A közgyűlés után a helyi ki-
állításnak ünnepélyes megnyitása tör-
ténik, mely kiállítás 10 krajczár belépti-díj
mellett, 10-én s 20-án a látogatók számára
nyitva áll. Az ebből befolyó pénz szegény, ér-
demesült kiállítók és tanoncoknak lesz ki-
osztva. Délután 2 órakor közös ebéd. Egy te-
riték ára borral együtt 2 ftr 50 kr. Lehoczy
Tivadar ur archéologiai gyűjteményének meg-
tekintése: Estve: mulatság a munkácsi nõ-
egyesület által rendezve. Augusztus hó 20-án.
Kisebb kirándulások, Hársfalvára, Szinyakra,
a Stefánia magaslatra, Iványra, a Dylira stb.
A nagyobb kirándulás megkezdése Hársfal-
vára s a Szernyaku vadászlakhoz. Meghálás.
Augusztus 21-én. Megmászása a Stoynek s le-
jövétel Alsó-Vereczkére. Meghálás. Augusztus
22-én. Megmászása a magyar-gacs határ heg-
ységben levő Huszla havasnak, leszállás Zde-
nyovára. Meghálás. Augusztus 23-án. Megmá-
szása az Ostra-, vagy Polouina-Runának. Meg-
hálás a Lipótvölgyben, vagy T. Remeten.
Augusztus 24-én. Utazás Ungvárra. Mind-
azok, a kik a fentebb említett okokból Mun-
kácsra utazni szándékoznak, szíveskedjenek e
részbeni szándékukat augusztus 14-éig
bezárással a helyi bizottság elnöke-
nek (Günther Agoston igazgató urnak) Mun-
kácsra tudtul adni, s ehez a teljesen kitöltött
szelvényt használni, mivel különben a lakás-
ról, kocskiról, stb.-ről nem lehet gondoskodni.
Munkácsra való megérkezéskor, a pályaudvar-
on fognak a lakás végetti jegyek kiosztatni.

A t. cz. turisták az alantabb megnevezett
állomásokon szíveskedjenek maguknak Hársfalva
fürdőre szóló menet-és tértingyeket váltani,
mely jegyek mellett 33% árleengedésben rés-
zesülnek. A nagy kirándulásban résztvevők
ezen jegyeket az Ungvártól visszautazásra is
használhatják. A menetjegyek Munkácsra az
osztály irodában megbélyegés végett előmuta-
tandók.

Apró-cseprő.

Bocsánat hosszadalmasságomért; nem ér-
tem rá rövidebben írni. S z e c h e n y i .
* A lelkiismeretet legnehezebb kormá-
nyozni. N a p o l e o n i

A Bouffes Parisiennes egyik csinos stat-
isztánéja a napokban visszaérkezett Olaszor-
szágból, hol egy közsvényes öreg ur társasá-
gában volt.
„Voltál Velenczébe is?” kérdezte egyik
barátja.
„Természetesen, csak hogy nagyon rosszul
éreztek magunkat, épen előtűtte az árviz,
ugy, hogy csak csónakokon mehettünk az ut-
czákon.”

Bíró: Hogy panaszkodhatja be azt az em-
bert, hiszen csak azt mondta magának, hogy
„biztosítottam õnt!” — Panaszos: Éppen abban
van az infámia! Ez ember egy sertesbiztosító-
társulat tgnöke.

A „Figaro”-ban jelenleg folyik egy re-
gény, melyben ez is olvasható: „Kedvesem, a
te szerelmed az első, melyben az életben ré-
szem van; mielőtt téged láttalak, sem gyön-
gedséget, sem más érzelmet nem ismertem.
Nem örülhettem az anyai dédelgetések sem,
mert anyám meghalt b a t y a m születésekor.”

A közönség köréből.*

T. szerkesztő ur!
Ez idõszakra a napirenden lévén a „közön-
ség körébõl” felszólalás a lapok hasábjain:
szabad legyen tehát ezen a jótéteményt „egy-
szere” nekem is igénybe venni!
Valami Tipp en vagy Toppen vagy Lipp en
vagy Lappan, Kippen vagy Koppán, Hip-
pen vagy Hoppán nevû polgár vagy ur i
egyen már régebben „porczi”-zik a lapok hasá-
bjain, a nélkül, hogy „írka-írka” s z o s z á t y a s á-
g a i élettem feltűntek volna. — Amde a közelebb
mult napokban többször voltam különböz „helyekről”
és „egyekről”, „interpellálva”, mintha az „bizonyos”
Tipp an Tóbiás „én” volnék!...

Mint hogy jelenlegi helyzetemben ugy az
újsg olvasás, mint különösen az abba firkál-
g a t á s h o z legkisebb hajlamot — de meg,
megvallom, az igazat, „tehetéséget” — sem értek
magamban: „hón f u i” kötelességemnek ösmerem
ezen méltánytalan gyanusítások ellen — hirlapig —
erélyesen tiltakozni s kijelenteni egyuttal azt
is, hogy én a fentebb legkisebb összekötésben nem
vagyok: de ugy e gy i k e t, mint a m á s i k a t, n e m
is ösmerem s így a szemlyemre vonatkozó gyanusítá-
sokat csak is r o s z k a r a t b o l s z a r m a z o t-
t a k n a k kell nyilvánítanom.
Debreczen, 1883. július hó 28-án.
Erdélyi István

*) Ezen rovatért, melyben közérdekű felszólalások
díjtalanul közöltek, a szerkesztő csak a sajtóható-
sággal szemben vállal felelõséget. Szerk.

Legujabb.

Nyiregyház, jul. 28-án. (A „Debre-
czen” saját tudósítójától.) E ö t v ö s Károly
védõügyvéd származásáról meglepõ lel. plez-
sek jöttek nyiregyházai érdeklõdõ körökhöz,
melyek legközelebb nyilvánosságra hozatnak.

Nyiregyháza, jul. 28-án. (A „Deb-
reczeu” saját tudósítójától.) Zoltán alis-
pánnál táviratilag tudatták, hogy Eöt-
vös részérõl erõs támadások várhat
hétfõn. Valószínûleg megérkeznek hétfõre
Tátrafüredrõl, hogy ez esetleg kellõ in-
tézkedéseket röghözön megtehesse.

Nyiregyháza, jul. 28. (A „Debre-
czen” tud. táv.) Friedmann beszéde
igen hosszas és unalmas volt. Stern
Miksa polgári házasságot emlegetett.
Heuman folyvást gorbabáskodott: ez
a mai tárgyalás képe. Hétfõn követke-
zik Eötvös Károly. Hihetõleg még Sza-
lay Károly is fog hétfõn szólni.

Szerkesztői posta.

Thaly Kálmán orsz.-gy. képvis. urnak, Pozsony
— „Bujdosó Rákóczi”, gyönyörû bal-
ládját köszönjük s „sajtóhibák” nélkül
közzeljük. Ily közlemény erénye a sajto-
nak még hibákkal is!
Gemma: Inkább hallgatunk végig még egy vád-
védelmet Szeifert úrtól, minthogy még egy ily verset
olvassunk! — Az, hogy „közvéddõ beszéde” azért
nem volna „találé sajtóhiba”, mert a ló igen,
í g e n n e m e s állat!

Felelõs szerkesztõ: G Á S P Á R I M R E
Kiadó KUTASI IMRE.

Van szerencsém tudatni, hogy Bu-
da-Pesten szerzett gyakorlati jog-isme-
retemet önállón kívánom érvényesíteni
s e czélbõl ügyvéd irodámat Kardos
István ur házában, Nagy-Csapó-utca
329. sz. a. megnyitottam.
Debreczen, 1883. július hó 26-án.

Tisztelettel
Dr. Nagy Lajos,
ügyvéd.

